РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

11 септември 2008 година *

По дело C-265/07

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Tribunale civile di Roma (Италия) с акт от 21 май 2007 г., постъпил в Съда на 4 юни 2007 г., в рамките на производство по дело

Caffaro Srl

срещу

Azienda Unità Sanitaria Locale RM/C,

в присъствието на:

Banca di Roma SpA,

* Език на производството: италиански.

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н P. Jann, председател на състав, г-н A. Tizzano, г-н A. Borg Barthet, г-н M. Ilešič и г-н E. Levits (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 март 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Caffaro Srl, от адв. G. Barcellona и адв. R. Crincoli, avvocati,

— за италианското правителство, от г-н I. M. Braguglia, в качеството на представител, подпомаган от г-н S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н C. Zadra и г-н S. Schønberg, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 24 април 2008 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Директива 2000/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2000 година относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки (ОВ L 200, стр. 35, Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 226).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Caffaro Srl (наричано по-нататък „Caffaro“), кредитор, и Azienda Unità Sanitaria Locale RM/C (наричано по-нататък „Azienda“), италианско публично учреждение, длъжник, по повод принудително изпълнение посредством запор върху вземания на последното към Banca di Roma SpA (наричана по-нататък „Banca di Roma“) — трето задължено лице, спрямо което е наложен запора.

Правна уредба

Общностна правна уредба

3 Съображение 15 от Директива 2000/35 пояснява:

„Настоящата директива само определя понятието „изпълнимо право“ [другаде в текста: „изпълнително основание“], без да урежда различните процедури за

принудително изпълнение на такова право, нито да определя условията, при които принудителното изпълнение на това право може да бъде спряно или отменено [да се чете: „прекратено или спряно“].“

4 Член 2 от Директива 2000/35 гласи:

„За целите на настоящата директива:

[…]

5. „изпълнително основание“е всяко решение, съдебно постановление, съдебно решение, определение или платежно нареждане [да се чете: „заповед за плащане“], постановено от съд или друг компетентен орган, за незабавно или разсрочено плащане, което позволява на кредитора да събере своето вземане от длъжника чрез принудително изпълнение; това включва решенията, съдебните постановления, съдебните решения, определенията или платежните нареждания [да се чете: „заповедите за плащане“], които подлежат на предварително изпълнение и остават такива, дори ако длъжникът подаде жалба срещу тях.“

5 Съображение 23 от същата директива гласи:

„Член 5 от настоящата директива изисква процедурата за събиране на неоспорените вземания да приключва в кратък срок в съответствие с националното законодателство, но не изисква от държавите-членки да приемат особена процедура или да изменят съществуващите си правни процедури по специален начин.“

6 Член 5 от посочената директива предвижда:

„1. Държавите-членки следят за това изпълнително основание независимо от размера на дълга, да може да бъде получено нормално деветдесет календарни дни, след като кредиторът е подал жалба или в съда или пред друг компетентен орган, когато не се оспорват дългът или процедурни въпроси. Държавите-членки изпълняват това задължение съгласно съответните им законови, подзаконови и административни разпоредби.

2. Съответните национални законови, подзаконови и административни разпоредби се прилагат при същите условия за всички кредитори, които са установени в Европейската общност.

[…]

4. Разпоредбите на настоящия член не накърняват също разпоредбите на Конвенцията от Брюксел за юрисдикцията и изпълнението на решения по граждански и търговски дела [да се чете: „Брюкселската конвенция относно компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела“].“

Национална правна уредба

7 Член 14 от Декрет-закон № 669 от 31 декември 1996 г., преобразуван в Закон след изменение със Закон № 30 от 28 февруари 1997 г., изменен с член 147 от Закон № 388 от 23 декември 2000 г. (редовна притурка към GURI №°302 от 29 декември 2000 г., наричан по-нататък „Декрет-закон 669/1996“) гласи:

„Държавните учреждения и публичните организации с нестопанска цел приключват процедурите по изпълнение на съдебните решения и на допуснатите за изпълнение арбитражни решения, включващи задължение за заплащане на парична сума, в 120-дневен срок от връчването на изпълнителното основание. Кредиторът не може да пристъпи към принудително изпълнение, нито към връчване на заповедта за плащане преди изтичането на този срок.“

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

8 Caffaro, разполагащо с изпълнително основание, издадено съгласно италианската уредба за транспониране в националното право на Директива 2000/35, започва процедура по принудително изпълнение срещу Azienda.

9 Принудителното изпълнение е под формата на запор върху вземания на Azienda към Banca di Roma въз основа на призовка за явяване пред препращащата юрисдикция, връчена на последните.

10 В съдебното заседание от 13 юни 2006 г. Banca di Roma се явява пред препращащата юрисдикция, представя ѝ потвърждение за наличието в нейните сметки на суми, принадлежащи на Azienda, и обявява, че е изпълнила мярката по запора.

11 В същото съдебно заседание препращащата юрисдикция отбелязва, че принудителното изпълнение е било започнато преди изтичане на 120-дневния срок, считано от връчването на изпълнителното основание, предвиден в член 14 от Декрет-закон № 669/1996.

12 Преценявайки, че член 14 от Декрет-закон № 669/1996 не съответства на Директива 2000/35, Caffaro подава искане тази разпоредба да бъде оставена без приложение или, при условията на евентуалност, да бъде постановен акт за препращане с искане за тълкуване до Съда, за да може последният да се произнесе по съответствието на споменатата национална разпоредба с горепосочената директива.

13 При тези обстоятелства Tribunale civile di Roma решава да спре производството и да постави на Съда преюдициален въпрос, чието съдържание може да се обобщи по следния начин:

„Трябва ли Директива 2000/35 да се тълкува в смисъл, че не допуска член 14 от Декрет-закон № 669/1996, съгласно който кредитор, разполагащ с изпълнително основание за неоспорено вземане към публично учреждение по търговска сделка, не може да пристъпи към принудително изпълнение срещу това учреждение преди изтичането на 120-дневен срок от връчването на изпълнителното основание на посоченото учреждение?“

По преюдициалния въпрос

14 В самото начало следва да се отбележи, че тълкуването на Директива 2000/35 трябва да се разглежда в светлината на преследваната от нея цел и на системата, която тя въвежда (в този смисъл вж. Решение от 23 март 2006 г. по дело Honyvem Informazioni Commerciali, C-465/04, Recueil, стр. I-2879, точка 17).

15 В това отношение е безспорно, че Директива 2000/35 има за цел единствено да хармонизира, доколкото е възможно, някои правила и практики на плащане в държавите-членки, за да се бори със забавянията на плащане по търговските сделки.

16 Всъщност както Съдът вече е имал възможност да поясни, посочената директива урежда само някои специални правила, отнасящи се до подобно забавяне, а именно лихвата за забава за плащане (член 3), запазването на собственост (член 4) и процедурите за събиране на неоспорените вземания (член 5) (вж. Решение от 26 октомври 2006 г. по дело Комисия/Италия, C-302/05, Recueil, стр. I-10597, точка 23 и Решение от 3 април 2008 г. по дело 01051 Telecom, C-306/06, все още непубликувано в Сборника, точка 21).

17 Освен това същата тази директива препраща по множество точки към прилагането на националната уредба. Както е видно от съображение 15 от нея, такъв е по-специално случаят на различните процедури за принудително изпълнение на изпълнително основание, както и на условията, при които принудителното изпълнение на това основание може да бъде прекратено или спряно (вж. Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 24).

18 В рамките на системата, въведена с Директива 2000/35, член 5 от нея се ограничава по-специално до изискване спрямо държавите-членки да осигурят изпълнителното основание, определено в член 2, точка 5 от тази директива, да може

да бъде получено нормално в рамките на 90 календарни дни, след като кредиторът е подал жалба или искане в съда или пред друг компетентен орган, когато не се оспорват дългът или процедурни въпроси. От това следва, че що се отнася до процедурите за събиране на неоспорените вземания, посочената директива хармонизира единствено срока за получаване на посоченото изпълнително основание, без да урежда процедурите по принудително изпълнение, които остават подчинени на националното право на държавите-членки.

19 Трябва обаче да се констатира, че национална разпоредба като разглежданата в главното производство по никакъв начин не засяга срока, в който може да се получи изпълнителното основание. Точно обратно, подобна разпоредба именно предполага, че кредиторът вече разполага с подобно основание.

20 Този извод не се поставя под въпрос от доводите на Комисията на Европейските общности, че член 14 от Декрет-закон № 669/1996, предвиждащ спиране на принудителното изпълнение за 120-дневен срок, се отнася до етап от процедурата по събиране на вземането, предхождащ процедурата по принудително изпълнение, така че попада в приложното поле на Директива 2000/35.

21 Всъщност дори да се предположи, както поддържа Комисията, че споменатият член 14 води до отлагане на започването на процедурата по принудително изпълнение, това по никакъв начин не засяга срока за получаване на изпълнителното основание. Както впрочем е видно от точка 18 от настоящото решение, този срок е единственият аспект на процедурата по събиране на неоспорени вземания, който е хармонизиран с член 5 от посочената Директива.

22 Освен това ако от изложеното следва, че изпълнителното основание може, въз основа на член 14 от Декрет-закон № 669/1996, временно да бъде лишено от своята изпълнителна сила, от това все пак не следва, както поддържа

Комисията, че ефективната защита на кредитора е поставена под въпрос при незачитане на Директива 2000/35.

23 Всъщност не само че могат да текат необходимите за изпълнение на плащането процедури, както изтъква в точка 38 от заключението си генералният адвокат, но също, както потвърждава италианското правителство в съдебното заседание, необходимите действия за пристъпване към плащането на дълга от страна на Azienda въобще не са спрени. Тъкмо обратното, това учреждение-длъжник е обвързано по силата на споменатия член 14 да направи всичко възможно, за да може процедурата по плащането да приключи в 120-дневен срок.

24 При тези обстоятелства на поставения въпрос следва да се отговори, че Директива 2000/35 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална разпоредба като член 14 от Декрет-закон № 669/1996, съгласно която кредитор, разполагащ с изпълнително основание за неоспорено вземане към публично учреждение по търговска сделка, не може да пристъпи към принудително изпълнение срещу това учреждение преди изтичането на 120-дневен срок от връчването на изпълнителното основание на посоченото учреждение.

По съдебните разноски

25 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Директива 2000/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2000 година относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална разпоредба като член 14 от Декрет-закон № 669/1996 от 31 декември 1996 г., преобразуван в Закон след изменение със Закон № 30 от 28 февруари 1997 г., изменен с член 147 от Закон № 388 от 23 декември 2000 г., съгласно която кредитор, разполагащ с изпълнително основание за неоспорено вземане към публично учреждение по търговска сделка, не може да пристъпи към принудително изпълнение срещу това учреждение преди изтичането на 120-дневен срок от връчването на изпълнителното основание на посоченото учреждение.

Подписи